

Mediation: Conflictbemiddeling als alternatief voor rechtszaak

Gepubliceerd op donderdag 09 november 2006
Door mr. Monique Doornik

Heb je een conflict met je buurman, of met je werkgever? Ga je scheiden? Is er ruzie over een erfenis? Dan kun je je afvragen of het verstandig is een gerechtelijke procedure te voeren, waarbij ieder zijn of haar gelijk wil krijgen, maar mogelijk geen van beiden het krijgt. Het gevolg: een voor altijd verstoorde relatie en geen van beide partijen tevreden.

Ook inmiddels ex-minister Donner zag bemiddeling als een goed middel om conflicten op te lossen en stimuleerde het dan ook. Het ministerie van Justitie hanteert een stimuleringsbijdrage: „wanneer je doorverwezen bent door de rechter, zijn de eerste 2½ uur mediation gratis. Maar de overheid is niet de enige die voor deze methode kiest. Veel mensen hebben de methode beproefd en naar wens hun geschil kunnen beslechten. Wat is mediation, wat zijn de voordelen ervan en wanneer kunt u mediation toepassen?

Wat is mediation?

Mediation is een vorm van bemiddeling in een conflict, waarbij een onafhankelijke derde (de mediator) de onderhandelingen begeleidt. Vrijwilligheid is een belangrijk aspect van mediation, het conflict wordt vrijwillig door beide partijen voorgelegd.

De mediator is neutraal en kiest geen partij. Hij heeft geen uitkomst voor ogen en is een gelijke gesprekspartner voor de beide partijen. Partijen kunnen zelf beslissen over welke twistpunten zij willen praten. De communicatie wordt weer op gang gebracht door de mediator, waarna deze ervoor zorgt dat partijen met elkaar in gesprek blijven. Hij geeft bijvoorbeeld beide partijen eenzelfde ‘spreektijd’ en probeert wederzijds begrip te kweken voor de andere partij.

Er wordt een gesprek geleid met als doel het komen tot een overeenkomst. Dit wordt naderhand schriftelijk vastgelegd.

De voordelen

Het is algemeen bekend dat een juridische procedure veel tijd in beslag neemt. Een procedure kan soms jaren slepen. De kracht van mediation is juist dat het een snelle en relatief goedkope procedure is. Doordat de oplossing niet door een derde ‘van bovenaf’ (bijvoorbeeld een rechter) opgelegd wordt, kunnen partijen na mediation vaak gewoon nog door één deur. Het levert voor beiden een winsituatie op. Beiden hebben hun gevoelens en wensen kunnen ventileren, en de mediator heeft ervoor gezorgd dat samen naar een oplossing toegewerkt wordt. Beide partijen accepteren de afspraken die gemaakt zijn. Ze zullen deze dan ook eerder en/of beter nakomen dan bij een oplossing waar ze niet, of niet helemaal achter staan.

Deze afspraken resulteren uiteindelijk in een rechtsgeldige overeenkomst. Indien één van beide partijen zich niet aan de afspraken zou houden, kan dus nakoming bij de rechter gevraagd worden. Maar, zoals aangegeven, de kans op niet-nakoming is kleiner bij mediation dan bij een uitspraak opgelegd door de rechter.

Wanneer mediation?

In principe zijn alle soorten conflicten geschikt voor mediation. Mediation is bij uitstek geschikt als partijen het belangrijk vinden dat hun relatie niet (verder) verstoord wordt. Denk bijvoorbeeld aan de relatie tussen werkgever en werknemer, of aan scheidende ouders in het belang van hun kinderen.

Voorwaarde is echter wel dat beide partijen vrijwillig meewerken, en zich actief opstellen bij het zoeken naar een passende oplossing. Voorwaarde voor succes is ook dat er ruimte is voor onderhandelingen. Vaak wordt gedacht dat de andere partij niet wil onderhandelen. Bijvoorbeeld omdat je meent dat de andere partij (vaak een instantie) alleen maar denkt: regels zijn regels. Vaak blijkt dit een verkeerde inschatting te zijn, er is sprake van misverstanden of slechte communicatie.

Tegenwoordig wordt mediation in toenemende mate ingezet. Zowel door burgers onderling, als bij relaties met ondernemingen en overheid. Zelfs bij de belastingdienst is mediation voor sommige conflicten mogelijk..

Kortom, mediation is vaak een zeer geschikt middel om een conflict op te lossen met bijvoorbeeld uw buurman of uw (ex-)partner, maar ook met de overheid en met bedrijven. Mediation is vrijwillig en resulteert veelal in een win-win situatie. Daarnaast is het snel en relatief goedkoop, wat overigens ook afhangt van de complexiteit van uw conflict. Indien u mediation overweegt: veel juristen zijn geschoolde en ervaren mediators.

Dit artikel is geschreven door mr Monique Doornik, jurist en aangesloten bij het juridisch netwerk van [XS2Justice](#).